

Tereza Beranová: Chceme v dětech probudit zvědavost

09.07.2024

Výstava Tělo v těle, která je k vidění v žižkovském Atriu, má i vzdělávací funkci. Čím vším je unikátní, popisuje lektorka Tereza Beranová.

Komu je expozice určena a co chce návštěvníkům sdělit?

Výstava je určena všem věkovým kategoriím, široké veřejnosti i školním skupinám. Jejím záměrem je upozornit na naše tělo, na to, jak se během života proměňuje a jak ho běžně nevnímáme. Zdůrazňuje téma odlišnosti jako nositele pozitivních impulzů a změn ve společnosti.

Co přesně je úkolem doprovodných programů pro školy?

Doprovodné programy jsou přizpůsobené různým věkovým kategoriím dětí. Jsou postavené na kombinaci diskuzí, výtvarných, pohybových a zážitkových aktivit a her. Jednotlivé aktivity slouží jako můstek k porozumění vystaveným dílům. Snažíme se dětem pomoci objevit „vzkazy“ ukryté v uměleckých dílech a ukazujeme jim k tomu cestu tím, že je necháváme něco tvořit a diskutovat o tom bez obav ze špatné odpovědi.

Herní prvky se uplatňují i v současné výuce. V čem se liší doprovodné programy výstavy například od přírodopisu nebo výtvarné a občanské výchovy?

Liší se prostředím a tím, kdo je vede. Ve škole děti často podléhají stereotypním vzorcům chování. Kvůli svým společenským rolím, daným školním prostředím, nemají děti ani učitelé tolik možností „se navzájem překvapat“. Vytvořit dětem v rámci výuky podmínky pro zážitek je pro učitele v prostředí školy náročné. My děti nehodnotíme a ony to vědí. Jsme na ně zvědaví a zvědavost chceme probudit i v nich. Přejeme si, aby odcházely s tím, že se dozvěděly něco nového o sobě nebo o ostatních. A aby to obohacení dokázaly uplatnit v běžném životě. Aktivity volíme tak, aby děti na odpovědi přišly samy a mohly vyjádřit své názory. Výstava nabízí možnost otevřít témata, kterým je potřeba se věnovat, ale ve školním prostředí je pro ně těžké najít místo. Je o těle. Ale kde začíná jeho příběh a kde končí? Každý program je velmi citlivá hra, která se s každou skupinou proměňuje, děti jsou našimi spoluhráči. Držíme se ale scénáře programu. Menší děti objevují především tělo v jeho fyzických proměnách, starší děti pracují i s proměnou předsudků, které se vážou k tématu tělesnosti v širších souvislostech. Takže přírodopis, občanka i výtvarka v jednom.

Jaké jsou výhody využití prvků umění při vzdělávání?

Umění přináší nekonečné množství témat, nad kterými se dají vést rozsáhlé diskuze, podporuje kreativitu a zvědavost, uvolňuje fantazii. Umožňuje poznávat sebe sama a přijmout se takoví, jací jsme. Dává prostor vyjádřit emoce nebo humor. Přesah umění do všech životních oblastí je výjimečný. I proto, že klade otázky, na které neexistuje správná ani špatná odpověď.

Jak na výstavu reagovali žáci a učitelé, kteří ji už viděli?

Zatím jsme se nesečkali s jiným než kladným přijetím. Většina skupin chodí na naše programy opakovaně. Vítáme, když se učitelé do programu aktivně zapojují, a děti je tak můžou vnímat jinak, než jsou zvyklí.